

ACC. NR M. 13971: 1-7.

Landskap: *Blekinge* Upptecknare: *A. O. Sundberg, Mårserum*
Härad: *Medelstadi* Berättare: " " "
Socken: *Ronneby* Berättarens yrke: *f. d. stenhuggarvärdmästare*
Uppteckningsår: *1956* Född år *1875* i *Ronneby landsf.*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Fiskebyggnad. s. 1-7.

LUF 79.

Lup 79

Binärings eller husleehovsfiske.Fiskets omfattning

I min hembygd Mieryd (Ronnebylands kommun) fanns på 1880-1896 falet endast en bonde som idkade något fiske, han hade en fjärdedel i en större vrakekes avsedd endast för att fiska sill i denna skä hade tre andra menn var sin fjärdedel, på var del lades i skan tjugatvå st. sillgarn (88 st) bondens garn sköttes av honom anställd dräng som endast fick sköta detta fiske.

Allt bonden själv hans pojkar o flickor på mor-
narna kom drängen till gälp att pläcka sillen
av garnen ävonda de såldes till Smälänningar
skulle de välas o väljas vilket arbete som
anförtröddes endast kvinnorna. Smälänningarna
kom endast två gånger i veckan då köpte så
många valar var som en häst orka dra till
Träsjö by där skulle de säljas (100-125. 150 var. var)

dagen efter varför nämnda sillalass måste ha
gälas o kvättas väl, varge delägare fick sälja
lika många valar till samma sillhandlare.
de dagar då inga storhandlare var till hands
såldes sillen till kördragare som i regel köpte
20 o 25 valar, detta parti behandlades inte gälas.
Detta slags fiske bedrevs nästan hela året, att
fiskebrännen hade jämt arbete med redskapen
för att hålla den i brukbart skick.

All jordbruker vid Ola Månssons gård sköttes
på allra bästa sätt var vida bekant.

Fiskets art

2. Vid vissa tillfällen kunde Ola Månsson o
hans pojkar fiska så k. gräfsk bestående
av jöda, ål, sik, akorre o mörl, detta fiske
bedrevs endast vären någon gång på hösten
då endast till husbehov något krotfiske
förekom aldrig. Krotorn användes endast

på vrakskan då de va ute på sillfiske.
Wraka kallas det fiske då man är ute på
natten. Kohornet fick då tjänstgöra som cing-
nalhorn (tutehorn) som då då kallades
Fiskets utgångspunkt

Fiskeredskapen förvarades alltid i därför
avsedda bodar vid eller i närheten av fiskerplatån
i boningshus eller ladugårdar kom aldrig i
fråga att fiskeredskapen fick placeras.

Strandplatsens bebyggelse

3 Vid själva fisken eller garnbågen var endast
fiskarastiegorna placerade, alldeles i när-
heten av tryggorna o garnboden, palatsen
arrangerades av dän bonden som agde om-
rådet i fråga, min far arrenderade av Ola
Månsson för en arrändesumma av 9,5 kronor
o 6 Lispund fisk (30 kg) varej är de andra
fiskarna betald ungefär lika dant

Med beträffa fiskledarna fick var och en fiskare skapa sig en sådan, någon gång händer att ett helt fiskelag hade en led tillsammans. Några hus på holmar o skär förekom inte av dem som hade sina hem i land, särskild tombläga för fiskeloden förekom inte då de alltid va placerade på de arrenderade områden.

Endast den leande som ägde området i fråga hade rätt att uppbära arrendesumman.

På de större öarna fanns massor av hus, vars befolkning räde så. K. ölotter och därav blea ägare till skädrätt o älfiske som då fördelades efter storleken på yordfastigheten.

Leandplatsens kolonisation

Att söva eller laga mat i sjöledarna förekom inte därför alltid koningshuset var i omödellear märket. Att någon yordbrukare sålde sin gård för att bli fiskare har aldrig hörtomtalas

Fiskeets organisation och försörjningsbetydelse

Den enda bonde i Wieryd som ikeade något fiske var Ola Månsson. Till sillfisket hade han dräng, då övriga strandfisket sköttes av honom själv och hans pojkar. Detta fiske förekom endast tillvis, all jordbruket inte på något sätt jämsammades för fiskets skull.

På gården fanns 10 kor, 4 a 5 hästar, 2 par okar, några svin, 20 kal, får, 7 a 8 grisar, några gäss, 30 kal, höns. Huru många kor, som brukades kan vi inte så noga uppge, men ett vet vi att det såldes såväl mjölk som såd, att ingen ting av jordbruksprodukter o fiskvara behövdes köpas trots det stora husshållet, 12 a 15 fullväxna personer.

Fiskeägets ägoförhållanden

Marken der fiskeäget var tilläigt ägdes av endast två händer o derfjänskiels egendom

om den tidigare varit samfällt har ja aldrig
hört talas om.

Allt uppköpsfiskarna hade någon vidare jord hade
de inte annat än en liten bit der de kunde sätta
fyngoliter potater, då va inte alla som hade
bönor då något särskild arrände för jordbiten
hade dom inte, några fiskare hade grisar
o några böns, men långtifra alla dessa uppyngif-
ter är endast från min hembygd Wiergd.

Då förhållandet är alldeles lika på hela kusten
är då onödigt att orda derom, endast Saltärna
skiljer sig något från de övriga bönderna,
det är att Hans Persson ägaren till hela ön har
ett mycket givande allfiske, därför hade han två
drängar en för allfisket en för sillfisket, han
ägo lika som Ola Hansson i Wiergd en fjärdedel
i en varsteka och fyra bitigarn som vilka
drängar fiske skola. Jordbruket hade

ACC. N:R M. 13971:7.

han särskilt folk till att sköta ^{och} ~~sitt~~ bestyra om
Kreatur fans o fins tio kor, två par Okar, en häst
ungdjur, får, svin, höns och massor av gjäss.
grödan är lika på alla de här jämstora
gårdarna. All jordbrukarna sålde eller på annat
sätt avkände sig sin yordegendom förekom inte.
På Saltärna fans sklock fiskare lögare sta-
serade några meter från varandra alla fick
betala 25 kronor var för husbond' o gardsbrag
någon jord hade dessa fiskare inte, ej heller
något djur fränsell en gris

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7.